

Delårsöversikt

Januari – Juni 2017

Folksamgruppen

A yellow flower-shaped icon with five petals, containing the year '2017' in a dark grey font.

2017

The logo for Folksam, consisting of the word 'Folksam' in a white, serif font, positioned in the bottom right corner of the page against a blue background.

Folksam

Översikt: Folksamgruppen

Folksam totalt	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Folksam kundindex (FKI), %	79	78	79	78
Premier, Mkr ¹	33 211	30 722	47 023	50 640
Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr ^{2,3,4}	389 341	361 415	375 794	344 851
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr ^{3,4,5}	135 552	111 471	124 042	111 144
Antal heltidstjänster ⁶	3 706	3 750	3 731	3 706

¹⁾ Premier omfattar premieintäkt i sakförsäkring, premieinkomst i livförsäkring samt inbetalningar från sparare i fondförsäkring i samtliga tio försäkringsbolag.

²⁾ Konsumentkooperationens pensionsstiftelse ingår ej.

³⁾ Avser vid periodens slut.

⁴⁾ Tillgångar enligt totalavkastningstabell med avdrag för bolagsstrategiska innehav, vilket i huvudsak avser värdet av dotterföretag.

⁵⁾ Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.

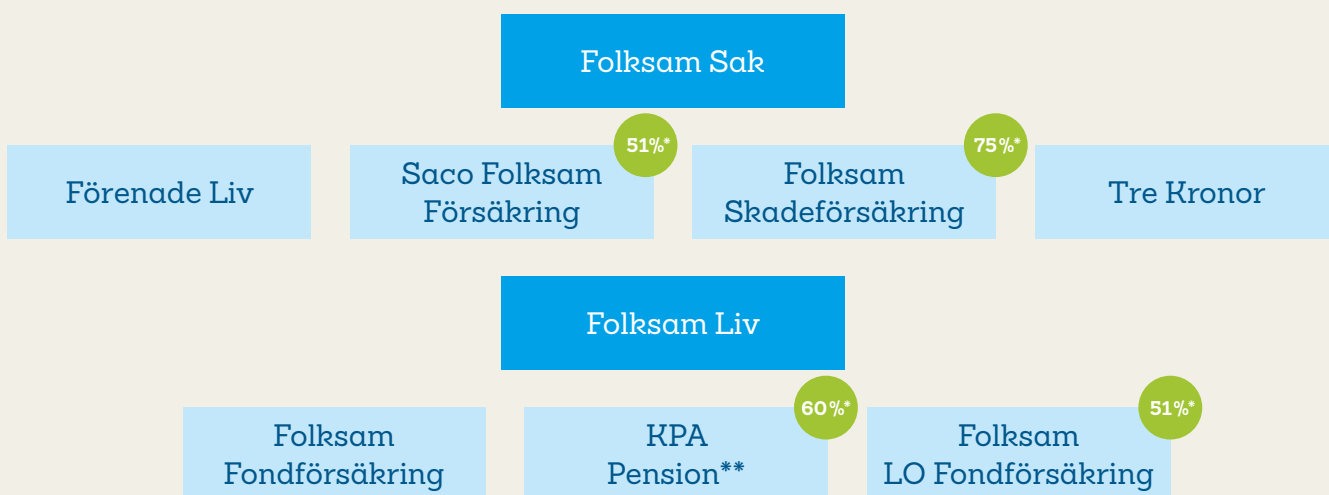
⁶⁾ Baseras på antalet arbetade timmar under perioden.

Väsentliga händelser under perioden

- Folksam Liv höjde återbäringsräntan i den traditionella livförsäkringen inom tjänstepensionsverksamheten från fem till sex procent.
- Folksamgruppen förvärvade gröna obligationer till ett värde av 350 miljoner amerikanska dollar som Världsbanken gav ut.

- Folksam Livs årsstämma beslutade att betala ut överskottsmedel på över 1,66 miljarder kronor inom kollektivavtalade förmånsbestämda tjänstepensioner.
- TCO-förbunden Unionen och Vision valde att inte Folksam som försäkringsgivare i samband med sina upphandlingar.
- Johan Rudén tillträder som ny IT-chef i Folksamgruppen den första augusti. Han efterträder Gunnar Fröderberg som blir Senior Advisor fram till sin pension.

Fyra varumärken, två koncerner och tio försäkringsbolag

*Avser Folksamgruppens ägarandel.

**Varumärket KPA Pension omfattar moderbolaget KPA AB, försäkringsbolagen KPA Livförsäkring AB (publ) (KPA Livförsäkring) och KPA Pensionsförsäkring AB (publ) (KPA Pensionsförsäkring), KPA Pensionservice AB samt KPA Pensionstjänst AB (under likvidation).

I den här delårsöversikten redovisar vi Folksam totalt, Folksam Sakgruppen och Folksam Livgruppen. Med grupp avses samtliga försäkringsföretag inom Folksam Liv och Folksam Sak, det vill säga både de som konsolideras och de som inte konsolideras. Undantaget från detta i nyckeltalstabellerna för Folksam Livgruppen och Folksam Sakgruppen är solvenskvoten som avser respektive legal koncern. Vi koncentrerar oss på resultaten för moderbolagen Folksam Sak och Folksam Liv samt dotterföretaget KPA Pensionsförsäkring. Vi redovisar även ett antal centrala nyckeltal för de övriga dotter- och intresseföretagen inom Folksamgruppen.

Förbättringsarbetet fortsätter

Den världsekonomiska konjunkturen ser ljusare ut och viktiga bedömare har justerat upp sina tillväxtprognoser, inte minst för Sverige. Men det finns många och stora frågetecken, såväl ekonomiskt som politiskt. Den amerikanske presidenten Donald Trumps vägval i amerikanska och utrikespolitiska frågor samt Storbritanniens förhandlingar om sitt EU-utträde är två sådana.

Folksamgruppens totala premievolymer växer med åtta procent till drygt 33 miljarder kronor under det första halvåret. Den huvudsakliga tillväxten kommer från kollektivavtalade tjänstepensioner, medan premieflödena i övrig livförsäkring är mer stabila. Även sakförsäkringsverksamheten växer något. I april 2017 höjde vi återbäringsräntan för tjänstepensionsverksamheten från fem till sex procent. Det är den fortsatta goda avkastningen som gör att vi kan känna oss trygga med att höja återbäringsräntan.

Vi har under den senaste perioden arbetat mycket med förbättringar i vardagen, precis som tidigare aviserat. Förberedelserna för de många nya regelverken fortsätter. Vi är mitt uppe i en översyn av hur vi i framtiden ska samverka med våra förmedlare och hur många de ska vara. I april lanserade vi nya och mer användarvänliga "Mina sidor", vilket är ett viktigt steg i vår digitala förflyttning.

Perioden har också kännetecknats av omfattande arbete med upphandlingar inom det fackliga området. Förenade Liv-kunderna TCO-förbunden Unionen och Vision valde tyvärr andra försäkringsgivare än Folksam, vilket ger effekt på Folksamgruppens premieinflöden från 2018 och framåt. Samtidigt har en rad andra kunder valt Folksam, däribland Trafik och järnväg, Försäkringstjänstemännen (FTF), Sveriges universitetslärare (SULF), Musikerförbundet och Teaterförbundet. Med Lärarförsäkringar har vi kommit överens om att göra en så kallad beståndsöverlåtelse från Förenade Liv till Folksam. Införlivningen av Förenade Liv fortsätter och har i övrigt tagit viktiga steg framåt.

Arbetet med att vara en ansvarsfull investerare och ägare fortsätter. Våra köp av gröna obligationer närmar sig etappmålet tolv miljarder kronor. Här är naturligtvis investeringen i samband med Världsbankens emission viktig. Ett annat mål är att öka fastighetstillgångarna med tio miljarder kronor. Efter periodens två fastighetsförvärv har vi nu passerat sju miljarder kronor i investeringar sedan vi satte upp detta mål.

Jag är stolt över Folksam. Jag är stolt över våra medarbetare som bidrar till det stora engagemanget för våra kunder. Som ett kundägt företag måste vi vara lite bättre, lite helare och lite renare. Därför fortsätter arbetet som vi har startat på flera håll med att se över processer, regler, samarbeten och att hela tiden leva som vi lär. Målet är tydligt: Vi ska ha branschens mest nöjda kunder.

Jens Henriksson

Vd och koncernchef

Marknadsöversikt och Folksamgruppen

Marknadsutveckling

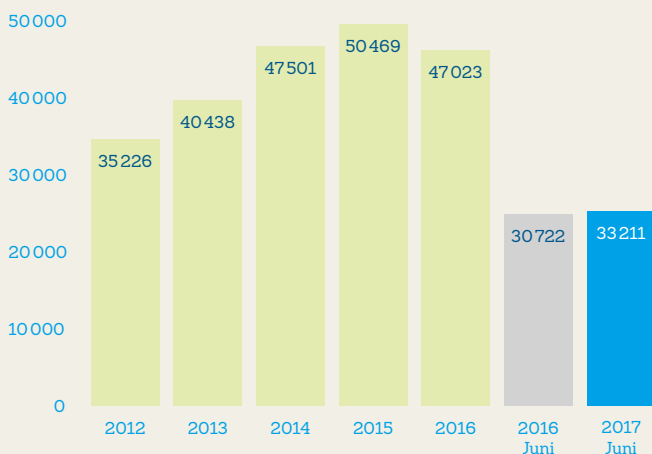
Folksam har en stabil position på marknaden. Premiesiffror från Svensk Försäkring efter 2017 års första kvartal visar att vi fortsätter att vara marknadsledare inom livförsäkring och den tredje största aktören på marknaden för skadeförsäkring. Den konkurrensutsatta livförsäkringsmarknaden ökar totalt med 3,5 procent till 199,5 miljarder kronor under kvartalet.

Folksam backar på nyteckning av livförsäkring till 13,6 procent, jämfört med Alecta som har en andel på 14,0 procent och Skandia på 13,9 procent. På totala premier är Folksam fortsatt störst med en marknadsandel på 15,2 procent (inbetalda premier för både gamla och nya försäkringar). Vid samma tidpunkt förra året var marknadsandelen närmare 17 procent. Skandia är nummer två på 13,4 procent och där efter kommer Alecta på 9,5 procent och AMF på 9,4 procent.

Folksams marknadsandel (baserat på premieinkomst) inom skadeförsäkring är 16,5 procent efter årets första kvartal, jämfört med 16,4 vid samma period förra året. Det är framför allt försäkringsgrenen "hem & villa" som växer. Folksam växer något snabbare än marknaden och är fortfarande den tredje största aktören. De fyra största bolagen har fortsatt ungefär 80 procent av marknaden.

Folksamgruppens totala premievolymer under första halvåret 2017 uppgick till 33 211 (30 722) miljoner kronor. Tillväxten kommer huvudsakligen från den kollektiva tjänstepensionsaffären, och inte minst KPA Pension som bidrar med stark tillväxt på sin marknad. Folksam Liv-gruppen står för 26 007 (23 708) och Folksam Sak-gruppen för 7 204 (7 014) miljoner kronor.

Total premievolymer, Mkr

Makroekonomi

Den ekonomiska utvecklingen i världen ser bättre ut än för bara ett år sedan. IMF har reviderat upp tillväxten för världen 2017 och för 2018 ser det ännu något starkare ut. Men den politiska utvecklingen – inte minst i USA – skapar osäkerhet. Den nya Trumpadministrationen försvårar tolkningen av det fortsatta ekonomiska läget. Osäkerheten kring förhandlingarna mellan Storbritannien och EU om landets utträde ur unionen påverkar, samtidigt som Sverige fortsätter att visa både hög tillväxt och fallande arbetslöshet.

Det rådande ränteläget fortsätter att oroa både branschen och myndigheterna. Nya typer av investeringar och anpassningar i produkterna är två åtgärder för att hantera situationen.

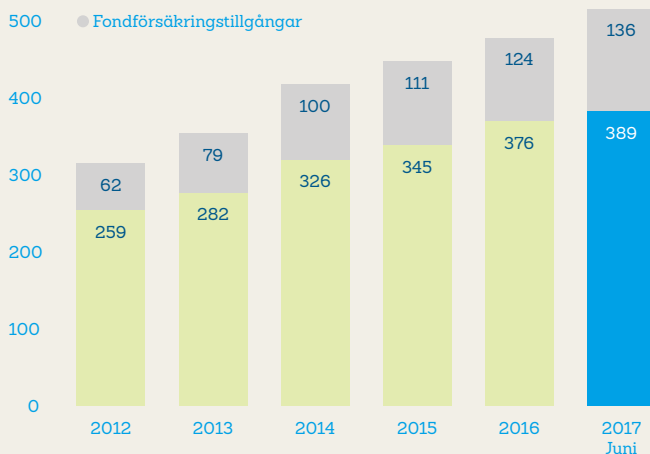
Förvaltad kapital och fondförsäkringstillgångar

Per den 30 juni 2017 förvaltade Folksamgruppen 389 341 (361 415) miljoner kronor. Fondförsäkringstillgångarna uppgick per den 30 juni 2017 till 135 552 (111 471) miljoner kronor. Ökningen av fondkapitalet beror både på god värdeutveckling och positivt premieinflöde.

Folksams förvaltade kapital, juni 2017

Folksams förvaltade kapital och fondförsäkringstillgångar, Mdr kr

Trots läget med fortsatt negativa räntor lyckas vi prestera avkastning under det första halvåret. Avkastningen på de räntebärande innehaven är dock lägre jämfört med förra året. Fastigheter är ett tillgångsslag som fortsätter att utvecklas starkt. Några särskilda händelser inom kapitalförvaltningsverksamheten:

- Folksamgruppen förvärvade gröna obligationer till ett värde av 350 miljoner amerikanska dollar som Världsbanken gav ut. Det är vår enskilt största investering hittills i gröna obligationer och innebär att vi på mindre än ett år investerat mer än tio miljarder kronor i gröna obligationer.
- Satsningen på fastigheter fortsätter. Under perioden tillträdde KPA Pensionsförsäkring tomträtten till kontorsfastigheten Duvan 6 i centrala Stockholm. Säljare var private equity-firman Mengus och dess fond Mengus 2011. Duvan 6, även kallad Copper Building, är en kontorsfastighet om cirka 9 700 kvadratmeter.
- Folksamgruppen tecknade avtal om att förvärva 28 bostadsfastigheter i Helsingborg. Köpeskillingen uppgick till 1 948 miljoner kronor och säljare var Akelius. Fastigheterna ingår i en större bostadsportfölj om 2 299 lägenheter, där en del av portföljen förvärvades av Folksamgruppen och den andra av Första AP-fondens bostadsbolag Willhem. I och med detta förvärv tog Folksamgruppen ett stort kliv närmare målet om att öka fastighetstillgångarna med tio miljarder kronor. Förvärvsvolymen uppgår nu till drygt sju miljarder kronor.
- Inom fondförsäkringsverksamheten tog vi under årets andra kvartal in tre nya fonder: SEB Hållbarhetsfond Global, Danske Invest SRI Global (indexnära globalfond) samt Vontobel mtX Sustainable EM Leaders. Samtliga tre fonder har hållbar inriktning och ersatte andra fonder.

Regelverk

Nya och kommande regelverk ställer stora krav på omställning av verksamheter i branscherna för försäkring och pensionssparande.

Finansdepartementet föreslår en ny lag om försäkringsdistribution (IDD) som innehåller ett stort antal reformer för att öka skyddet för kunder och skapa mer likartade konkurrensvillkor på marknaden. IDD är en politisk överenskommelse på EU-nivå. Affärsmodeller, avtal, dokumentations- och informationsmaterial samt ersättningar till anställda kommer att påverkas. Det kommer även att krävas utbildningsinsatser av personal och kanske nya tillstånd så att verksamheten är förenlig med de nya kraven. Syftet med IDD i Sverige är ökad transparens och stärkt konsumentskydd. Departementsskrivelsen med förslaget till en ny lag om försäkringsdistribution remitteras till och med den 22 september 2017. En lagrådsremiss kommer hösten 2017 och en proposition under hösten/vintern 2017. Sedan ska detta kompletteras av Finansinspektionens föreskrifter inför lagens införande den 23 februari 2018.

Solvens II och tjänstepensionsreglering

Sedan 2016 gäller Solvens II (försäkringsrörelselagen), samtidigt som bolag som bedriver tjänstepensionsverksamhet kan följa övergångsregler.

I början av oktober 2016 meddelade regeringen ett inriktningsbeslut när det gäller den kommande tjänstepensionsregleringen. Utifrån ambitionen att nå en lösning som ger fullgott skydd för konsumenterna och samtidigt möjliggör en effektiv förvaltning av tjänstepensioner innebär beslutet att det blir olika reglering för tjänstepensionsföretag och försäkringsbolag. Däremot återstår ett antal viktiga frågor att få besked om, som den om hur kapitalkraven kommer att se ut för tjänstepensionsföretagen. Ett förslag på en ny tjänstepensionsreglering kommer att remitteras under hösten 2017.

Även EU:s dataskyddsförordning GDPR, som den 25 maj 2018 ersätter nuvarande Personuppgiftslagen (PUL), kräver att Folksamgruppen ställer om verksamheten i alla delar där vi hanterar personuppgifter. GDPR ökar fokus på varje individs rättigheter och ägarskap över sina personuppgifter.

Digitalisering

Digitaliseringen påverkar försäkrings- och pensionssparande på många olika sätt. Å ena sidan uppstår nya risker och förändrade sätt att kommunicera med kunderna, å andra sidan skapas nya försäkringsbehov, affärsmodeller och konkurrenter. Internet of Things och självkörande bilar, delningsekonomi och automatiserad skadehantering samt robotrådgivning är konkreta exempel på digitaliseringens och automatiseringens konsekvenser.

För Folksam fortsätter de stora utvecklingsinsatserna, som förbättring av IT-systemen och ökning av vår digitala närvaro för kundkommunikation, för att vi ska bli ett än mer modernt och effektivt företag. Men de driver också kostnader. Vi prioriterar därför bland projekten för att säkerställa att de projekt vi har i gång levererar avsedd nytta. I april lanserade Folksam nya "Mina sidor" i mer användarvänlig tappning och modernare utseende. Dessa kundsidor är centrala i vår digitala förflyttning och hjälper kunden att se sitt engagemang hos oss på ett samlat och överblickbart sätt.

Hållbarhet

Medan Trumpadministrationen i USA har rivit upp klimatlagar och nu bestämt sig för att lämna klimatavtalet, så fortsätter forskare att larma om snabbare ismältning på Arktis än vad man tidigare trott. I Sverige låter regeringen bland annat utreda hur finansmarknaden kan bidra till klimatomställningen genom att främja marknaden för gröna obligationer.

Folksam har inom ramen för företagsnätverket Haga-initiativet förbundet sig att vara fossilfritt senast 2030. Vi har också satsat stort på att investera i gröna obligationer och har idag passerat tio miljarder kronor i investeringar.

Folksam Sak med dotterföretag rapporterar enligt Solvens II. Folksam Liv med dotterföretag har rena Solvens II-bolag (KPA Livförsäkring), företag med blandad verksamhet (Folksam Fondförsäkring och Folksam Liv) och rena tjänstepensionsbolag (Folksam LO fondförsäkring och KPA Pensionsförsäkring) som följer Solvens I-regelverket. Bolagens kapitalkrav enligt Solvens II fastställs enligt standardmodellen, som är anpassad efter ett genomsnittligt, europeiskt försäkringsbolag. Samtliga bolag uppfyller solvens- och minimikapitalkrav. Beräkningar av solvenskvot för Folksam Sak (grupp) och Folksam Liv (moderbolag) redovisas med ett kvartals eftersläpning.

Folksam Sak

Folksam Sak

Förenade Liv

Saco Folksam
Försäkring

51%

Folksam
Skadeförsäkring

75%

Tre Kronor

Folksam Sak-gruppen	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Premieintäkt, Mkr	7 204	7 014	14 269	13 395
Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr	45 802	44 396	46 106	43 189
Solvenskvot ¹⁾ (SCR), vid periodens slut	1,99	1,86	1,86	1,87

Premieintäkterna inom Folksam Sakgruppen ökar till 7 204 (7 014) miljoner kronor, vilket är tre procent högre än motsvarande period föregående år. Det förvaltrade kapitalet ökar med tre procent till 45 802 (44 396) miljoner kronor. Solvenskvoten enligt Solvens II-regelverket är 1,99 (1,86).

Folksam Sak (moderföretag)	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Premieintäkt, Mkr	5 724	5 565	11 298	10 592
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	130	-169	-250	148
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	89	610	1 746	557
Totalkostnad, %	99,2	105,3	100,8	96,8
varav skadekostnad, %	84,7	87,8	84,0	77,9
varav driftskostnad, %	14,5	17,6	16,8	18,9
Totalavkastning, %	0,5	2,9	6,6	2,4
Konsolideringskapital, vid periodens slut, %	17 993	16 969	18 092	16 293
Konsolideringsgrad, vid periodens slut, %	156	150	157	149
Solvenskvot ¹⁾ (SCR), vid periodens slut	2,20	2,01	2,16	2,05

¹⁾ Solvenskvoten avser kapitalbas i relation till kapitalkrav i enlighet med Solvens II-regelverket. Solvenskvoten redovisas med ett kvartals eftersläpning.

Premieintäkterna för perioden uppgick i moderbolaget till 5 724 (5 565) miljoner kronor, vilket är omkring tre procent högre jämfört med första halvåret 2016. Det starka erbjudandet och den ökade försäkringsviljan hos kunderna fortsätter att driva efterfrågan och bidra till beståndstillväxt. Likaså fortsätter utvecklingen mot försäkringar med mer innehåll, samtidigt som vissa premiejusteringar ökar intäkterna. Det är framför allt hem- och villaförsäkring samt djurförsäkring som står för premieökningen.

Totalkostnadsprocenten i moderföretaget uppgick till 99,2 (105,3). Det är sex procentenheter lägre jämfört med samma period föregående år och följer av både lägre driftskostnadsprocent och skadekostnadsprocent. Skadekostnadsprocenten uppgick till 84,7 (87,8) procent. Förbättringen beror främst på förstärkningar av skadelivräntereserven förra året på grund av ränteförändringar. Skadekostnaderna för året belastas av ett avvecklingsresultat om -91 (136) miljoner kronor. Driftskostnadsprocenten minskar till 14,5 (17,6) till följd av en återbetalning av pensionspremier och minskade anskaffnings- och utvecklingskostnader.

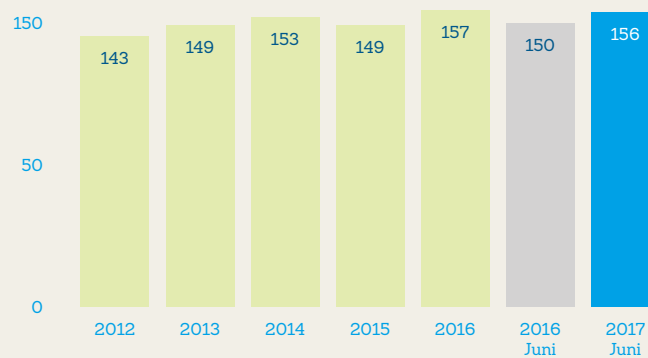
Det försäkringstekniska resultatet för perioden uppgår till 130 (-169) miljoner kronor, vilket är 299 miljoner kronor bättre än motsvarande period förra året. Det är framför allt det förbättrade skadeutfallet samt lägre driftskostnader i kombination med ökade premieintäkter som bidrar till det högre resultatet. Resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 89 (610) miljoner kronor. Försämringen är driven av lägre kapitalavkastning då det försäkringstekniska resultatet är bättre än föregående år. Totalavkastningen minskade till 0,5 (2,9) procent, vilket huvudsakligen beror på lägre avkastning på räntebärande värdepapper. Solvenskvoten, som vi redovisar med ett kvartals eftersläpning, uppgår till 2,20 (2,01) för moderföretaget.

Konsolideringsgraden ökade jämfört med samma period föregående år och uppgick till 156 (150) procent i moderföretaget.

Hänt under perioden

- Folksam Sak undertecknade avtal med Svenska Fotbollförbundet om att sälja sin andel i det samägda bolaget Cooperante AB, som äger 11,1 procent av Arenabolaget i Solna. Folksam Saks överenskommelse med Svenska Fotbollförbundet innebär ett försäljningspris på nära noll samt en tilläggsköpeskilling på en tredjedel av förbundets möjliga intäkter från Arenabolaget fram till år 2030.

Konsolideringsgrad %, moderbolaget

Folksam Liv

Folksam Liv

Folksam
Fondförsäkring

KPA
Pension*

60%

Folksam
LO Fondförsäkring

51%

Folksam Liv-gruppen	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Premieinkomst, Mkr	26 007	23 708	32 754	37 095
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	343 332	316 822	329 485	301 464
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr	135 552	111 471	124 042	111 144
Solvenskvote ¹⁾ , vid periodens slut	3,31	3,31	3,37	3,45

Premieinkomsten för Folksam Liv-gruppen uppgick till 26 007 (23 708) miljoner kronor för det första halvåret. Det förvaltade kapitalet uppgick till 343 332 (316 822) miljoner kronor och fondförsäkringstillgångarna till 135 552 (111 471) miljoner kronor. Totalt hade kundernas tillgångar ökat med tolv procent vid utgången av juni 2017, jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. Solvenskvoten var 3,37.

Folksam Liv (moderföretag)	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Premieinkomst, Mkr	5 269	5 184	9 839	13 479
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	3 564	-2 460	8 273	8 985
Förvaltningskostnad, %	0,6	0,6	0,6	0,7
Totalavkastning, %	2,3	2,6	8,4	3,7
Förvaltad kapital, vid periodens slut, Mkr	176 896	168 336	176 267	164 489
Solvensgrad, vid periodens slut, %	165,3	154,6	165,4	162,0
Solvenskvote ¹⁾ blandade bolag	3,87	3,86	3,93	4,10
Kollektiv konsolidering tjänstepension, vid periodens slut, %	120,8	116,4	120,8	118,9
Kollektiv konsolidering övrig livförsäkring, vid periodens slut, %	119,0	115,9	119,5	117,5

¹⁾ Solvenskvoten för blandade bolag avser summan av kapitalbasen i relation till kapitalkrav för övrig livförsäkring (i enlighet med Solvens II-regelverket) och kapitalbasen i relation till kapitalkrav (i enlighet med Solvens I-regelverket) för tjänstepensionsverksamhet. Solvenskvoten redovisas med ett kvartals eftersläpning.

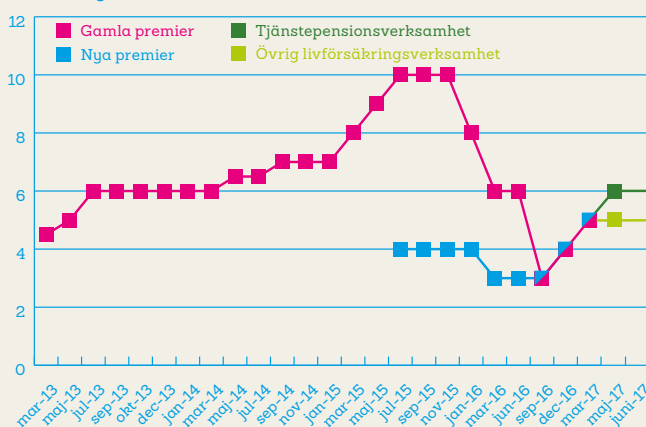
²⁾ Den kollektiva konsolideringen beräknades fram till och med 2015-11-30 uppdelat på verksamhetsgrenarna Liv1 och Liv2. Därefter slogs all tjänstepensionsverksamhet samman och verksamhetsgrenarna "tjänstepensionsverksamhet" och "övrig livförsäkringsverksamhet" bildades.

Premieinkomsten för moderföretaget Folksam Liv uppgick till 5 269 (5 184) miljoner kronor. Ökningen beror huvudsakligen på en premievolymsökning inom individuell tjänstepension 656 (528). Övriga produktgrupper har en relativt oförändrad premievolyms. Privat sparandeförsäkring uppgår till 2 051 (2 041) miljoner kronor och premieinkomsten för kollektiv-avtalad affär är 1 685 (1 669) miljoner kronor.

Driftskostnaderna minskar totalt sett främst till följd av lägre anskaffningskostnader, även om de pågående utvecklingsprojekten, såsom regel Anpassning, effektivisering av IT-system och andra processer, driver kostnader. Totalavkastningen för perioden uppgick till 2,3 (2,6) procent och bidrar till det positiva försäkringstekniska resultatet. Aktier bidrar med en avkastning på 3,6 procent och fastigheter med en avkastning på 6,8 procent, medan räntebärande papper endast avkastar 0,4 procent under perioden. Sett över de fem senaste åren 2012-2016 har den årliga genomsnittliga totalavkastningen för Folksam Liv varit 7,7 procent. Över den senaste tioårsperioden 2007-2016 är totalavkastningen 6,6 procent per år.

Solvensgraden i moderföretaget var 165,3 (154,6) procent per den sista juni 2017. Solvensgraden ökar främst till följd

Återbäringränta

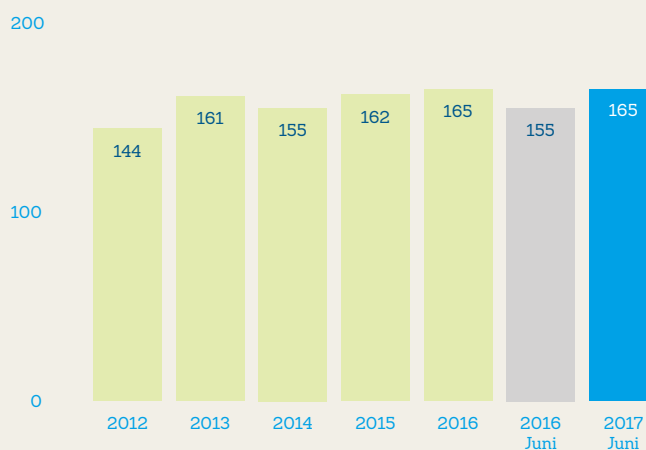
2015 delade Folksam Liv upp återbäringräntan i "gammalt" respektive "nytt kapital". Beroende på bestånd är brytpunkten den första juni 2015 (Liv2) eller den första juli 2015 (Liv1). Diagrammet visar brytpunkten för Liv1. Den första september 2015 återgick Folksam Liv en gemensam återbäringränta för "gammalt" och "nytt kapital". 2015-11-30 slogs all tjänstepensionsverksamhet samman och verksamhetsgrenarna "tjänstepensionsverksamhet" och "övrig livförsäkringsverksamhet" bildades. Från och med 2017-04-01 har de två försäkringsgrenarna olika återbäringräntor.

av kapitalavkastningen. Solvenskvoten för blandade bolag, som vi redovisar med ett kvartals eftersläpning, är stabil och uppgår till 3,87 för moderföretaget. Den kollektiva konsolideringsgraden för premiebestämd tjänstepensionsförsäkring uppgick till 120,8 (114,7) procent den sista juni 2017 och till 119,0 (115,0) procent för övrig livförsäkringsverksamhet.

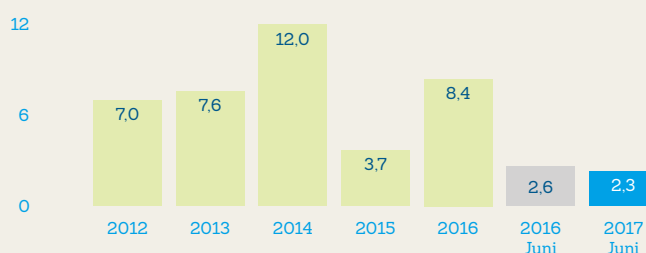
Hänt under perioden

- Folksam Liv höjde från och med den första april återbäringsräntan i den traditionella livförsäkringen inom tjänstepensionsverksamheten från fem till sex procent. Återbäringsräntan inom övrig livförsäkringsverksamhet kvarstår på fem procent.
- Folksam Livs årsstämma beslutade att betala ut överskottsmedel på 1,66 miljarder kronor inom kollektivavtalade förmånsbestämda tjänstepensioner. Nästan 5 000 arbetsgivarkunder berörs.
- Finansinspektionen tilldelade Folksam Liv en anmärkning och en sanktionsavgift på tio miljoner kronor efter en granskning av återbärning till vissa grupprisförsäkringskunder för åren 2013 och 2014. Tidigare kunder under 2013 till 2014 som inte haft rätt till återbärning fick dela på tre miljoner kronor per år. I snitt handlar det om cirka 115 kronor per kund.

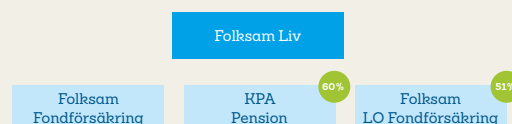
Solvensgrad %, moderbolaget

Totalavkastning %, moderbolaget

KPA Pensionsförsäkring

KPA Pensionsförsäkring AB	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Premieinkomst, Mkr	12 035	10 578	12 138	11 726
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	7 745	-1 458	7 281	4 098
Förvaltningskostnad, %	0,1	0,1	0,2	0,2
Totalavkastning, %	2,7	1,9	6,6	3,3
Avkastningsränta, %	2,8	2,1	6,7	3,7
Förvalt kapital, vid periodens slut, Mkr	161 557	143 671	148 379	132 283
Solvensgrad, vid periodens slut, %	168	154	164	164
Solvenskvot (S1), vid periodens slut	16,20	12,85	15,40	15,20

Premieinkomsten för KPA Pensionsförsäkring uppgick till 12 035 (10 578) miljoner kronor, vilket är en ökning med 14 procent. I samband med årsförmedlingen fick KPA Pension 115 000 nya pensionssparare som omfattas av pensionsavtalen KAP-KL och AKAP-KL. Det är 12 000 fler än året innan. Utflyttat kapital under de första sex månaderna var

drygt 550 miljoner kronor. Förvaltningskostnadsprocenten i KPA Pensionsförsäkring var 0,1 (0,1). KPA Pensionsförsäkrings solvensgrad vid periodens slut var 168 (154) procent. Det är framför allt den goda kapitalavkastningen och det positiva kassaflödet på tio miljarder kronor som bidrar den förbättrade solvensgraden.

Totalavkastningen uppgick till 2,7 (1,9) procent för perioden och avkastningsräntan var 2,8 (2,1) procent. Samtliga tillgångslag utvecklades positivt under perioden. Sett över de senaste tio åren 2007-2016 har den årliga genomsnittliga totalavkastningen för KPA Pensionsförsäkring varit 6,7 procent.

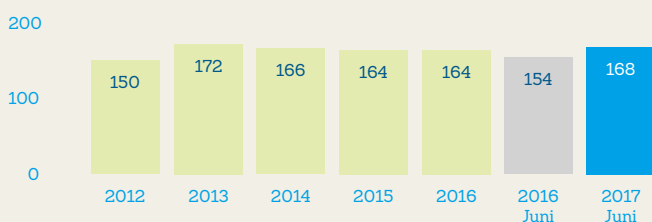
Hänt under perioden

- KPA Pension förvärvade gröna obligationer från Världsbanken till ett värde av 1,3 miljarder kronor. Därmed passerar KPA Pension fyra miljarder kronor i investeringar i gröna obligationer.
- KPA Pensionsförsäkring tillträdde tomträtten till kontorsfastigheten Duvan 6 i centrala Stockholm (CBD). Säljare var private equity-firman Mengus och dess fond Mengus

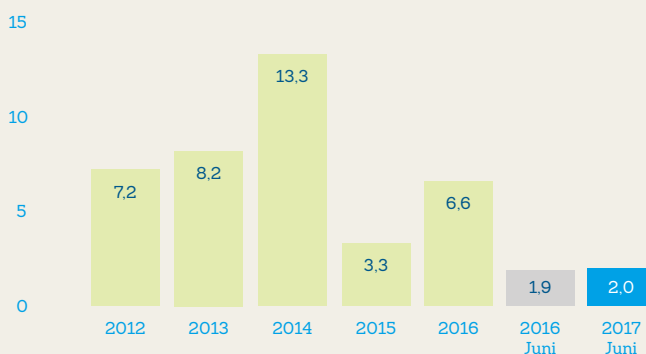
2011. Duvan 6, även kallad Copper Building, är en kontorsfastighet om cirka 9 700 kvadratmeter.

- KPA Pensions ledning fattade beslut om fortsatt plan för flytt av nya arbetsgivarkunder till systemet Nya KPA Direkt där kunderna, pensionshandläggare i kommuner och landsting, administrerar de anställdas pensioner. Ett antal kommunkunder är redan överförda till Nya KPA Direkt, men den första november flyttas utvalda kommuner med tillhörande bolag som har prioriterats av den kundnära organisationen utifrån kundernas egna behov och önskemål.
- Västerås stad, Karlskrona kommun och Nacka samt Norrlandskommunerna Kiruna, Piteå, Sollefteå och Haparanda var några av de kommuner som under andra kvartalet valde KPA Pension att administrera sina pensioner.

Solvensgrad %

Totalavkastning %

Appendix: Övriga dotter- och intresseföretag

Folksam Sak				
Tre Kronor	Jan-Juni 2017	Jan-Juni 2016	2016	2015
Premieintäkt, Mkr	492	481	962	921
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	25	21	56	123
Resultat före skatt, Mkr	26	35	66	120
Totalkostnad, %	94,9	95,4	94,1	86,8
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	1,98	1,90	2,0	1,88
Folksam Skadeförsäkring				
Premieintäkt, Mkr	360	360	736	708
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	20	29	61	12
Resultat före skatt, Mkr	14	84	99	-3
Totalkostnad, %	96,2	93,6	93,3	101,5
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	2,92	2,83	2,93	2,42
Förenade Liv				
Premieintäkt, Mkr	542	527	1 110	997
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	-22	-57	246	-91
Resultat före skatt, Mkr	-22	-57	246	-91
Totalkostnad, %	104,1	103,4	100,8	117,1
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	1,80	1,98	1,80	1,97
Saco Folksam Försäkring				
Premieintäkt, Mkr	86	81	163	176
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	1	14	18	17
Resultat före skatt, Mkr	6	16	25	23
Totalkostnad, %	96,6	91,5	85,8	80,5
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	1,41	1,40	1,40	1,27
Folksam Liv				
RPA Livförsäkring				
Premieinkomst, Mkr	278	266	266	252
Periodens resultat före skatt, Mkr	94	45	57	17
Förvaltningskostnadsprocent, %	0,4	0,3	0,6	0,6
Totalavkastning, %	1,6	1,3	4,8	2,4
Solvenskvot (SCR), vid periodens slut	3,08	3,25	3,20	6,80
Folksam Fondförsäkring				
Premieinkomst, Mkr	11	6	14	18
Periodens resultat före skatt, Mkr	51	41	110	13
Förvaltningskostnadsprocent, %	0,6	0,8	1,2	1,5
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr	41 438	36 523	39 961	37 527
Solvenskvot blandade bolag	1,47	1,40	1,48	1,40
Folksam LO Fondförsäkring				
Premieinkomst, Mkr	44	38	95	77
Periodens resultat före skatt, Mkr	111	75	199	168
Förvaltningskostnadsprocent, %	0,1	0,1	0,1	0,2
Fondförsäkringstillgångar, vid periodens slut, Mkr	84 773	66 887	75 174	65 214
Solvenskvot (S1), vid periodens slut	4,91	4,28	4,60	3,77

Det här är Folksamgruppen

Vårt jobb är att ge trygghet i livets alla skeden. Hos oss kan kunden försäkra sig själv, sina nära och kära, sina ägodelar och spara till pensionen. Varje gång vi möter en kund, möter vi också en ägare. Och vi har många ägare. Vi försäkrar nästan varannan svensk och har hand om pensionen för mer än två miljoner människor. Det betyder att Folksamgruppen är en av de ledande aktörerna inom försäkring och pensionssparande.

Vår vision

Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld.

Vår affärsidé

Vi är kundernas företag som erbjuder försäkringar och pensionssparande som skapar trygghet och gillas av många.

Vårt övergripande mål

Vi ska ha försäkrings- och pensionssparandebranschens mest nöjda kunder.

Läs mer på www.folksam.se

Våra kunder ska
känna sig trygga
i en hållbar värld

För ytterligare information, vänligen kontakta:

- Jesper Andersson, CFO Folksamgruppen, 070-831 59 76
- Juha Hartomaa, ansvarig investerarrationer Folksamgruppen, 070-831 65 26